

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epitome In Qvatvor Lib. Sententiarvm M. Petri Lombardi

Spina, Claudius de

Parisiis, 1551

18. de productione mulieris.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38840

firmaretur, nec vlla infirmitate vel ætatis
 imbecillitate in deterius vel occasum labe-
Lignū sciē- retur. Alterum verò lignum scientiæ boni
tia boni et & mali, non à natura, sed ab occasione rei
mali nō na postea sequutæ nomen accepit. quia post
tura nec prohibitionem erat in illa transgressio fu-
virtute di tura: qua homo experiendo disceret, quid *Aug.*
uina specia esset inter obedientiæ bonum, & inobe- *li. 8. su*
li, sed ab dientiæ malum. Non ergo de fructu qui *per ge.*
eventu di- nasceretur inde, positum est illud nomen, *cap. 13.*
Etum. sed de re transgressionem sequuta. Si verò
collige quā primi parentes obedientes fuissent, nec
si malu in contra præceptum peccassent: non ideo ta-
obedientia men minus diceretur lignum scientiæ boni
fit, etiã si & mali, quia hoc ex eius actu accideret, si
fiat in his usurparetur.
quæ de se
sunt licita.

DE PRODUCTIONE
 Mulieris.

DISTINCT. Decimæ octauæ
 CAP. Primum.

*Posterius homine formata est Eua ex
 homine tanquam principio.*

IN eodem quoque paradiso mulierem for-
 mauit Deus, de substantia viri: sicut post
 plantatum paradysum subnectit scriptura,
 Immisit Deus soporem in Adam: cumque
 obdormisset, tulit vnam de costis eius, &

formauit eam in mulierem. Sic autem voluit Deus hominem prius formare, ut homo esset humani generis principium: quatenus in hoc & superbia Diaboli confunderetur atque retunderetur, quoniam homo in munere accepit, quod Diabolus peruersè rapere voluit. Concupierat enim se esse aliud à Deo principium, sed obtinere non potuit. Et ut per hoc etiam hominis humilitas Dei similitudine sublimaretur. Nam sicut Deus omnibus rebus existit principium creationis: ita homo omnibus hominibus principium generationis. Ideoque etiam ex vno homine omnes esse voluit Deus, ut eum cognoscerent se ab vno esse, omnes se quasi unum amarent.

Cur de latere viri eiusdemque dormientis producta est.

Aug. li. 9. de gen. ad lit. c. 15
 Quia igitur viro nec domina nec ancilla parabatur, sed socia: nec de capite, nec de pedibus, sed de latere fuerat producenda: ut iuxta se ponendam cognosceret quam de suo latere sumptam didicisset. Atque eidem dormienti detracta est costa: ut & nullam in eo sensisse poenam monstraretur, cum nec eum à quiete soporis excitauit: & sacramentum Christi & Ecclesiae figuraretur. quia sicut mulier de latere viri dormientis formata est: ita Ecclesia ex sacramentis,

P iij

fol. 119 b. l. 22. 3.

quæ de latere Christi in Cruce dormientis
profluxere, scilicet sanguine & aqua, quibus re- *Ephes.*
diminimur à pœnis, & abluimur à culpis.

C A P. Secundum. De illa costa, sine
additamento alterius materia,
formata est.

DE sola ipsius costæ substantia, sine om-
ni extrinseco additamento, per diuinã
potentiam in semetipsa multiplicata
mulieris corpus factum dicendum est, eo fa-
nè miraculo, quo postea de quinque pani-
bus à Domino Iesu benedictione cælesti *Ioh. 6.*
multiplicatis, quinque milia hominum sa-
tiata sunt. Cæterum si Deus aliquid addi-
disset, min⁹ illud esset quàm idsa costa, ideo-
que potius de illo addito, quàm de ipsa co-
sta mulier facta deberet dici, de quo plures *Aug.*
accepisset substantiæ partes. Illud etiam sci- *li. 9. de*
re oportet, quòd cum angelorum ministerio *gen. ad*
facta sit mulieris formatio, non est eis ta- *lit. 6. 15*
men tribuenda creationis potentia. Angeli
enim nullam possunt creare naturam: ergo
nec formare costam in mulierem, nec carnis
supplementum in loco costæ. Non quòd ni-
hil agāt vt aliquid creetur, sed nō ideo crea- *Aug.*
tores sunt, sicut nec agricolæ segetum vel *li. 9. de*
arborū. Solus Deus, id est Trini. est creator. *gen. 1.*
Facta esset ergo fœmina à Deo, etiam si co- *15.*

*Creatura
creaturam
non creat.*

ita ministrata sit per Angelos.

CAP. Tertium. In costa Adæ, ratio
seminalis id non habebat, vt ex
ea ita fieret mulier: sed
tantum, vt ita
fieri posset.

AD quod sciendum est omnium rerum
causas inde ab æterno esse, quas primor-
diales dicimus: quia istas alia non præ-
cedunt, sed istæ alias: quæ sunt causæ causa-
rum. & sic dicit Aug. ~~causas primordiales~~ om-
nium rerum in Deo esse, quas pluraliter di-
cit propter diuersos effectus. Nam vnum *Costa Adæ*
sunt, diuina prouidentia, dispositio, siue vo- *erat in po-*
luntas. In creaturis autem quarundam rerum *tentia obe-*
sunt causæ, quibus (vt ait August.) inseruit *dientiali et*
18. Deus ~~seminales rationes~~, secundum quas alia non natura-
ex aliis proueniunt. Et hæ primordiales que- *li ad corp^o*
que causæ dici possunt: quia in prima rerum *Eue.*
conditione rebus insitæ sunt à Deo. Et sicut
creaturæ mutabiles sunt, ita & ex causæ
mutari possunt. quæ autem in immutabili Deo
causa est, non mutari potest. Vnde illa quæ
fiunt secundum causas, quæ tantum sunt in
Deo, dicuntur fieri mirabiliter & præter na-
turam: cuiusmodi fuit (ait August.) mulieris
factura de costa viri. Non habuit enim pri-
ma rerum conditio, vt foemina sic fieret, sed
vt fieri posset. Et illa quidem quæ secundum

P iiij

*causæ primordiales
causæ naturæ*

*Costa Adæ
erat in po-
tentia obe-
dientiali et
li ad corp^o
Eue.
fol. 169. n.
c. 8.*

causam seminalem fiunt, dicuntur naturali-^{Aug.}
 ter fieri: quia ita cursus naturæ hominibus ^{vbi su.}
 innotuit, supra quem creator habet apud se ^{Ca. 18.}
 posse de omnibus facere aliud quàm natu-
 ralis ratio habeat: vt scil. virga arida repen-
 te floreat, & fructum gignat: & in iuuen-^{nu. 17.}
 tute sterilis fœmina in senectute pariat, & ^{Luc. 1.}
 huiusmodi.

C A P. Quartum. Deus animam Eue
 condidit de nihilo, & non
 de anima Adæ.

1
 2
 3
 Q Vemadmodū mulieris corpus de vi-
 ri corpore traductum fuit, ita putave-
 runt aliqui ipsius animam de viri
 anima propagatam, & omnes animas præ-
 ter primam ex traduce esse, sicut corpora,
 Alij autem putauerunt simul animas ab ini-
 tio creatas. Catholica autem Ecclesia (vt di-
 cit August.) animas hominum nec ab initio
 inter creaturas intellectuales (vt Origenes
 fingit) nec simul ex traduce factas esse, nec
 in corporibus per coitum seminari docet,
 vt Luciferiani & Cyrillus. Sed dicimus ani-^{Aug.}
 mam coagulato in vulua corpore, compa-^{de ecd.}
 cto ac formato, creari atque infundi. Hiero. ^{dog. 1.}
 etiam anathematis vinculo illos condem-^{ca. 14.}
 nat, qui animas ex traduce dicunt: inducens ^{to. 3.}
 authoritatē Prophetæ, Qui finxit sigillatim ^{Pf. 32.}
 corda eorum. ^{To. 8.}

~~fol. 113. d. l. 15.~~

X